

Rapport over fremstilling af Digitalguide til Kvindemuseets faste udstilling: Kvinders liv fra urtid til nutid.

I forlængelse af at Kvindemuseet for et par år siden kunne lancere digitalguider til den nye faste udstilling om pigernes og drengenes historier - med stor succes blandt de ældste børn og blandt voksne gæster, som kommer udenfor rundvisninger - kan vi nu også tilbyde guider i museets basisudstilling om Kvinders liv fra Urtid til nutid. Det udvider museumsoplevelsen og udbyttet af museumsudstillingen.

Som noget nyt har vi udviklet guidede ture direkte henvendt til døve og tunghøre. Det er første gang i Skandinavien, der er fremstillet digitalguider med tegnsprog til museumsgæster.

Beslutningen om at udvikle et formidlingstilbud til denne særlige brugergruppe sker i forlængelse af Kvindemuseets generelle politik om at komme forskellige 'sociale' brugergrupper i møde.

Konkret er denne billed-lyd formidling også en fordel for gæster, som er dårlige læsere, og derfor systematisk springer udstillingsteksterne over.

Og så er der alle de almindelige brugere. Museets udstillingsareal er lille - dette er en måde at udvide formidlingsfladen på.

Projektets formål, at tilbyde guidede ture på tegnsprog og på dansk, engelsk og tysk til den faste udstilling, som på den ene side har et socialt sigte, og på den anden side er velegnet til turister, er nu opfyldt. Der er medgået længere produktionstid, end oprindeligt beregnet og hen over sommeren benytter vi os af lånte PDA'er fra producenten Clever Media, da der skal mangles nogle tekniske opdateringer af Kvindemuseets egne PDA'er. Selve projektet præsenteres som en demo på museets hjemmeside og afsluttes endeligt ca. 1. september. Publikum har det færdige produkt i hænderne, bortset fra at de ikke kan spole frem og tilbage.

Målgruppe

Tunghøre og døve, som er fortrolige med tegnsprog.

Turister og det brede dansk-, engelsk- og tysktalende publikum over 15-år, som ønsker at vide mere end det, der umiddelbart er udstillet.

Beskrivelse af digital guiderne

Digitale fortællinger i lyd og billeder er lagret på PDA'er (håndholdte minicomputere). Foto af genstande i udstillingen suppleret med andre fotos og film på skærm samt fortælling og filmlyde gennem høretelefoner betyder, at den enkelte gæst frit kan vælge den eller de historier, der har særlig interesse. Der er sammenlagt mere end 2 timers guidninger.

Guiderne indeholder kulturhistorisk formidling af kvinders liv og vilkår, kampe og sejre, evner og færdigheder fra urtid til nutid

Publikum kan frit vælge mellem tre kronologiske forløb:

- fra urtid til middelalder
- renæssance og oplysningstid
- nyeste tid

og syv tværgående temaer:

- tjenestepigeliv
- pige- og kvindehjem
- fødselskultur
- husførelse
- besættelsen
- kvindebevægelse
- krop

(På PDA'erne findes også guider til museets anden faste udstilling om pigernes og drengenes historier, så det første publikum skal, er at vælge mellem KVINDEHISTORIE og BARNDOMSHISTORIE)

Man kan lige meget hvor man er i de guidede ture komme tilbage til start ved at aktivere tegn

for HOME.

Samarbejdspartnere og projektføreløb

Historier og indhold er struktureret af museets faste stab.

Fremfindning af billeder og film samt tekstskrivning blev gennemført af historiker, ph.d. Agnete Birger Madsen i en projektansættelse, som også omfattede studieaftaler og speak i Århus Filmværksted samt assistance til de engelske og tyske speakere, engelskfødte Jackie Wrigley og tyskfødte Frauge Hümmelink. Teksterne var oversat til hhv engelsk og tysk på museet og gennemrettet af de to modersmålskyndige fortællere.

De tre sæt billed-og lydfiler på dansk, engelsk og tysk blev afsendt til Clever Media i Mölndal foråret 2008. Samarbejdet skete over internet, hvor vi kunne downloade billedposeringer og lydspor og rette detaljer, indtil vi var tilfredse med produktet på de tre sprog. Samkøringerne på dansk, engelsk og tysk var tilendebragt sommeren 2008.

Tegnsprogsversionen tog længere tid end nogen af os havde beregnet.

Drejebøgerne på danske blev sendt til Center for tegnsprogs afdeling i Århus, som før sommeren 2008 indspillede fire af de i alt 10 historier, som vi kunne sende til Clever Media.

Da ingen i IT-firmaet forstår tegnsprog – lige så lidt, som vi på kvindemuseet forstår det – var det umiddelbart ikke muligt at sætte tegnsprogsversionen til de danske fortællinger. Hvad vi umiddelbart kunne konstatere, var, at tegnsprogsversioner var meget længere end de danske fortællinger, som de skulle ligge under.

Vi gennemgik manus og skar detaljer ud af de 10 tekster og fremsendte de forkortede manuskripter.

Der skulle laves helt nye optagelser. Produktionen blev af tekniske og professionelle grunde flyttet over til hovedafdelingen i København. Herfra blev fremstillet én prøvefilm, som blev sendt til Clever Media, og som blev tilpasset billedversionen.

I november 2008 gennemgik vi hele materialet sammen med tegntolke og filmfotograf på CK og havde en tæt kommunikation om det videre forløb.

Uheldigvis blev ikke alle film optaget før hele institutionen med samt filmværksted skulle lukkes ned, flytte og genåbne på ny adresse i begyndelsen af 2009. Projektet lå helt stille i mere end 4 måneder i 2009. Tidsforbruget med at få de enkelte historier indøvet og filmet set i relation til tidsforbruget efterfølgende for Clever Media i at få dem tilpasset billedforløbene resulterede i to beslutninger:

- ikke alle 10, men 5 af fortællingerne er produceret med tegnsprog (de tre kronologiske fortællinger og temaerne husførelse og besættelsestiden)
- tegnsprogsversionerne har ikke underliggende dansk tale, men er lydløse (oven i at det ville være tidskrævende ville det også være teknisk tungt at have lyden liggende endnu engang – hvilket der næppe er kapacitet til på de kort, vi har i vores PDA'er).

Det har været et lærerigt eksperiment, hvor det vi – Kvindemuseet, Clever Media og Center for Tegnsprog – ville gøre en anden gang er:

Fra starten at lave kortere tegnsprogsdrejebøger end talesprogsdrejebøger.

Lave tegnsprogsversionen færdig før taleversionerne.

Organisere en direkte kommunikation mellem de tegnsprogskyndige og de IT-kyndige, og ikke lade al kommunikation gå gennem Kvindemuseet.

Aflønne en tegnsprogstolk, som kan sidde side om side med IT-programmøren, når fortællingerne skal flettes sammen.

Det har været et meget godt samarbejde mellem de tre parter. Vi gør det gerne igen. Vi stiller gerne vores erfaring til rådighed for andre.

Økonomi

Oticon Fonden blev søgt om 40.000 kr oven i de 285.000 fra Kulturarvsstyrelsens formidlingspulje. Projektets samlede tilskud på 325.000 og vurderet eget bidrag fra museet på 61.000 har ikke dækket de faktiske udgifter og tidsforbrug. Alle tre partnere – Clever Media, CK og Kvindemuseet – har brugt langt mere tid end oprindeligt beregnet. Men alle tre har set det som et udviklingsprojekt, hvor alle timer ikke er omsat i penge.